

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.411.005.01.2022

I/22/003

Pan
Dariusz Rudnik
Wojewódzki Komendant
Ochotniczych Hufców Pracy
ul. Artyleryjska 3b,
10-165 Olsztyn

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/22/003 Gospodarka finansowa wybranych jednostek Ochotniczych Hufców Pracy na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Warmińsko-Mazurska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Olsztynie, ul. Artyleryjska 3b, 10-165 Olsztyn (dalej: WMWKOHP).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Rudnik - Wojewódzki Komendant OHP w Olsztynie (dalej: Wojewódzki Komendant) od 10.09.2021 r. i wcześniej od 08.01.2016 r. do 17.12.2020 r. W okresie od 17.12.2020 r. do 09.09.2021 r. Wojewódzkim Komendantem był Piotr Duliszewski.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie i realizacja planów finansowych. 2. Gospodarowanie powierzonym majątkiem. 3. Rozliczenia finansowe związane z działalnością szkoleniową i wychowawczą. 4. Sprawowanie nadzoru nad gospodarką finansową podległych jednostek.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2022 (I półrocze).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Andrzej Zyśk, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LOL/101/2022 z dnia 16 sierpnia 2022 r. (akta kontroli str.1-6)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2017-2022 (I półrocze) w WMWKOHP tworzone i realizowano plany finansowe OHP w ramach polityki rachunkowości określonej przez Komendanta Głównego OHP. Plany rzeczowo-finansowe WMWKOHP tworzone wieloetapowo, przy uwzględnieniu potrzeb zgłaszanych przez poszczególne komórki organizacyjne WMWKOHP. Dochody realizowane przez poszczególne komórki organizacyjne wpływały bezpośrednio na rachunek WMWKOHP i były odprowadzane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w obowiązujących terminach. Wydatków, w których zachodził obowiązek stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych dokonywano zgodnie z tymi przepisami, prawidłowo ogłaszając o zamówieniach publicznych oraz tworząc i udostępniając dokumenty określające przedmiot i warunki zamówienia publicznego. We wszystkich analizowanych postępowaniach wyłoniono wykonawców, z którymi podpisano umowy. Stwierdzono jednakże przypadki nierzetelnego zamieszczania szacunkowych wartości zamówień w protokołach potwierdzających przebieg postępowań o zamówienia publiczne na roboty budowlane. Nadto, w wewnętrznych przepisach określających procedury zamówień (w odniesieniu do wydatków, co do których nie było obowiązku stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych) nie określono dostatecznych regulacji w zakresie stosowanych trybów postępowania oraz ich dokumentowania.

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: ustawa o NIK).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Wszystkie obiekty, którymi WMWKOHP dysponowała w czterech miejscowościach województwa warmińsko-mazurskiego miały założone książki obiektu budowlanego i posiadały aktualne badania techniczne. Ze względu na wysokie koszty utrzymania wygaszono trwały zarząd nieruchomości w Elblągu i wynajęto pomieszczenia dla potrzeb jednostek OHP w tym mieście, co zmniejszyło znacznie koszty ich utrzymania. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w 2021 r. przeprowadzono pełną inwentaryzację majątku OHP będącego w dyspozycji WMWKOHP. Kontrola NIK ujawniła jednak przypadki pominięcia składników mienia ruchomego podczas spisu inwentaryzacyjnego oraz jeden przypadek zaginięcia składnika mienia w okresie pomiędzy inwentaryzacją i oględzinami NIK. Stwierdzono też utrzymywanie w Ośrodek Szkolenia i Wychowania w Mrągowie (dalej: OSiW w Mrągowie) niewykorzystywanego, wyodrębnionego lokalu z wyposażeniem oraz wynajmowanie osobie fizycznej pomieszczenia bez umowy określającej warunki najmu oraz bez okresowej waloryzacji czynszu.

W corocznych naborach w WMWKOHP uczestnicy rekrutowani byli na miejsca stacjonarne i niestacjonarne w ramach limitów ustalonych przez Komendę Główną OHP. W objętym kontrolą okresie, głównie w wyniku zmian standaryzacyjnych placówek, o 32% zmniejszył się limit miejsc stacjonarnych w placówkach szkoleniowo-wychowawczych WMWKOHP, a w OSiW w Mrągowie zmniejszył się o 33% limit miejsc niestacjonarnych. Rekrutacje w jednostkach podległych Wojewódzkiemu Komendantowi przeprowadzono zgodnie z corocznymi wytycznymi Komendanta Głównego OHP oraz Wojewódzkiego Komendanta w Olsztynie. Przyjmowani uczestnicy spełniali kryteria ustawowe oraz ustalone w regulaminach rekrutacji. Pozytywnie należy ocenić fakt, że w 2022 r. w szeregi uczestników OHP przyjęto spełniających ogólne warunki małoletnich uchodźców z Ukrainy. Uwagi NIK dotyczą jednak niskiego stopnia faktycznego wykorzystania bazy żywieniowo-noclegowej w OSiW w Mrągowie, pomimo że limity miejsc stacjonarnych w tej jednostce zostały w całości obsadzone. W jednostce tej stwierdzono również przypadki nierzetelnego prowadzenia i przechowywania dokumentacji dotyczącej żywienia i zakwaterowania uczestników.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Tworzenie i realizacja planów finansowych

1.1. W ramach WMWKOHP, według stanu organizacyjnego na 30 czerwca 2022 r., funkcjonowało 12 jednostek, w tym: Biuro Wojewódzkiej Komendy, dwa centra edukacji i pracy młodzieży (w Olsztynie i Elblągu), trzy ośrodki szkolenia i wychowania (w Mrągowie, Ostródzie i Pasłęku), sześć hufców pracy (w Olsztynie, Elblągu, Piszcu, Ełku, Giżycku, Braniewie).

Od 1 września 2019 r. w WMWKOHP, zgodnie z zaleceniami Komendanta Głównego OHP i za zgodą Dyrektora Wykonawczego ds. wychowania i współpracy międzynarodowej Komendy Głównej OHP, wprowadzono zmiany organizacyjne, tj.:

- Grupa Wychowawcza w Braniewie funkcjonująca przy Środowiskowym Hufcu Pracy w Elblągu została przekształcona w Hufiec Pracy w Braniewie,
- Środowiskowy Hufiec Pracy w Elblągu, z uwagi na brak warunków zakwaterowania młodzieży, został przekształcony w Hufiec Pracy w Elblągu,

³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- Hufiec Pracy w Ostródzie został przekształcony na Ośrodek Szkolenia i Wychowania w Ostródzie.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁴ Ochotnicze Hufce Pracy (OHP) są jednostką budżetową. W myśl § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy⁵ za całokształt działalności OHP na terenie województwa⁶ odpowiada wojewódzki komendant OHP.

W okresie objętym kontrolą w WMWKOHP obowiązywały zasady polityki rachunkowości wprowadzone zarządzeniami Komendanta Głównego OHP: Nr 1/BB z dnia 4 stycznia 2016 r., Nr KG.GK.021.22.2017 z dnia 29 grudnia 2017 r., Nr KG.GK.021.2.2019 z dnia 8 stycznia 2019 r., Nr KG.GK.021.59.2019 z dnia 31 grudnia 2019 r., Nr KG.GKB.021.3.2021 z dnia 25 stycznia 2021 r., Nr KG.GKB.021.1.2022 z dnia 14 stycznia 2022 r.

Plany rzeczowo-finansowe (dalej: PRF) WMWKOHP tworzone były wieloetapowo. Komórki organizacyjne WMWKOHP przekazywały do właściwych merytorycznie komórek KGOHP dane dotyczące potrzeb i zadań realizowanych w poszczególnych obszarach działalności. Następnie dane te, po ich zweryfikowaniu przez komórki organizacyjne KGOHP, stawały się podstawą do przyznania WMWKOHP kwot na realizację zadań w ramach poszczególnych „zakładek” PRF. W ramach tak przyznanych kwot WMWKOHP sporządzała propozycję podziału środków na paragrafy klasyfikacji budżetowej i podzadania w ramach budżetu zadaniowego. Tak opracowany projekt budżetu przekazywano do zatwierdzenia do KGOHP. Propozycja podziału środków na paragrafy i podzadania w układzie budżetu zadaniowego była powtarzana, po zatwierdzeniu ustawy budżetowej określającej budżet OHP, w celu zatwierdzenia przez Komendanta głównego OHP ostatecznego kształtu „pierwotnego” budżetu WMWKOHP. W trakcie trwania roku budżetowego, w przypadku ujawnienia potrzeb związanych z realizacją zadań OHP, komórki merytoryczne WMWKOHP zwracały się do KGOHP o przyznanie środków na poszczególne zadania.

W 2017 r. WMWKOHP złożyła 19 takich wniosków na łączną kwotę 25 991 tys. zł, w 2018 r. – 12 wniosków na kwotę 2 869 tys. zł, w 2019 r. – 44 wnioski na kwotę 1 553 tys. zł, w 2020 r. – 69 wniosków na kwotę 31 562 tys. zł, w 2021 r. – 60 wniosków na kwotę 28 195 tys. zł i w pierwszym półroczu 2022 r. – 45 wniosków na łączną kwotę 16 204 tys. zł. Wnioski te dotyczyły głównie zapotrzebowania na środki, z przeznaczeniem na: refundację wynagrodzeń uczestników OHP, remonty, zakup wyposażenia, dodatkowe szkolenia zawodowe, pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia uczestników OHP.

W wyniku złożonych wniosków, na realizację ww. zadań WMWKOHP otrzymała z KGOHP w 2017 r. łącznie 23 992 tys. zł (92,3% sumy kwot zawartych we wnioskach z tego roku), w 2018 r. – 12 054 tys. zł (57,8%), w 2019 r. – 630 tys. zł (40,6%), w 2020 r. – 28 636 tys. zł (90,7%), w 2021 r. – 23 054 tys. zł (81,8%) i w 2022 r. (do 30 czerwca) – 9 135 tys. zł, tj. 56,4% wnioskowanej kwoty.

W zakresie wydatków administracyjnych nie były przekazywane oddzielne wnioski, a tylko w odpowiednich rubrykach projektu PRF były wpisywane planowane kwoty wydatków, ustalone na podstawie kwot wydatków dokonanych w roku poprzedzającym planowanie.

⁴ Dz.U. z 2022 r. poz. 690, ze zm., dalej „Ustawa o promocji zatrudnienia”.

⁵ Dz.U. z 2011, Nr 155, poz. 920 (dalej: rozporządzenie w sprawie zadań OHP).

⁶ Z wyjątkiem działalności centrów kształcenia i wychowania oraz ośrodków szkolenia zawodowego.

W latach 2017-2022 (I półrocze), w obrębie struktury organizacyjnej WMWKOHP nie obowiązywała, jak wynika z wyjaśnień Komendanta Wojewódzkiego, praktyka składania przez podległe jednostki organizacyjne formalnych wniosków o przyznanie środków finansowych na realizację poszczególnych zadań. Potrzeby związane z koniecznością realizacji zadań remontowych, szkoleniowych, wychowawczych i innych przekazywane były w trybie roboczym, w ramach codziennych kontaktów. W złożonych do kontroli NIK wyjaśnieniach kierownik OSiW w Mrągowie podała, że w zasadzie środki finansowe otrzymywane na funkcjonowanie tej jednostki w latach 2017-2022 (I półrocze) były wystarczające. Wyraziła jednocześnie obawę, że ostatnio, w związku z ciągłym wzrostem cen artykułów żywnościowych i chemicznych, mogą wystąpić braki w tym zakresie.

(akta kontroli str. 7-116)

1.2. W objętych kontrolą latach 2017-2022 (do 30 czerwca) w WMWKOHP zrealizowano dochody na kwotę ogółem 3 865 tys. zł, z tego: w 2017 r. – 1 183 tys. zł (31%), w 2018 r. – 1 074 tys. zł (28%), w 2019 r. – 733 tys. zł (19%), w 2020 r. – 2 81 tys. zł (7%), w 2021 r. – 387 tys. zł (10%) i w pierwszym półroczu 2022 r. – 206 tys. zł (5%).

Dochody z zakresu działalności ustawowej OHP, dotyczące refundacji kosztów wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenie społeczne uczestników wyniosły w objętym kontrolą okresie 1 107 tys. zł i stanowiły 29% ogólnej kwoty dochodów. W 2017 r. refundacja ta wyniosła 195 tys. zł i stanowiła 16% dochodów z tego roku, w 2018 r. – 218 tys. zł (20%), w 2019 r. – 183 tys. zł (25%), w 2020 r. – 192 tys. zł (68%), w 2021 r. – 132 tys. zł (34%), a w pierwszym półroczu 2022 r. – 187 tys. zł (91%).

Istotną pozycją w dochodach WMWKOHP było też dofinansowanie kosztów kształcenia uczestników przez jednostki samorządu terytorialnego. W objętym kontrolą okresie była to kwota 1 074 tys. zł, która stanowiła 28% ogólnej kwoty dochodu z tego okresu. W 2017 r. kwota tych dochodów wyniosła 289 tys. zł stanowiąc 24% dochodów WMWKOHP z tego roku, w 2018 r. było to 201 tys. zł (19%), w 2019 r. – 330 tys. zł (45%), w 2020 r. – 67 tys. zł (24%), w 2021 r. – 184 tys. zł (48%) i w pierwszym półroczu 2022 r. – 2 tys. zł (1%).

Przyczyną zmniejszenia się od 2019 r. wielkości realizowanych w WMWKOHP dochodów oraz zwiększenia się udziału w tych dochodach kwot pochodzących z refundacji kosztów wynagrodzeń uczestników oraz z dofinansowania kosztów kształcenia uczestników przez jednostki samorządu terytorialnego, jak wynika z wyjaśnień Wojewódzkiego Komendanta, były działania KGOHP powodujące ograniczanie działalności dodatkowej (komercyjnej) OHP, poprzez zmniejszanie przydziału środków budżetowych na jej finansowanie.

Z pisma KGOHP z dnia 4 lutego 2019 r. Nr. KG.ZRB.032.6.II.2019.BP.MJ.450 (wpłynęło do WMWKOHP 11 lutego 2019 r.), związanego z ustalaniem budżetu OHP na 2019 r., wynika, że działalność dodatkową ograniczano ze względu na jej negatywny wpływ na możliwości finansowania działalności podstawowej.

W WMWKOHP w okresie objętym kontrolą dochody z działalności dodatkowej zrealizowano ogółem w kwocie 1 584 tys. zł i było to 41% całości dochodów z tego okresu. W 2017 r. z działalności dodatkowej osiągnięto 684 tys. zł (tj. 43% dochodów z tego roku), w 2018 r. 647 tys. zł (41%), a już w 2019 r. 195 tys. zł (12%), w 2020 r. 16 tys. zł (1%), w 2021 r. 28 tys. zł (2%) i w pierwszym półroczu 2022 r. 14 tys. zł (1%).

Procedury dotyczące realizacji działalności zarobkowej (komercyjnej) w WMWKOHP zostały określone w zarządzeniach Wojewódzkiego Komendanta: Nr 21 z 31 sierpnia 2016 r. oraz Nr 15 z 6 maja 2021 r. „W sprawie: wprowadzenia zasad prowadzenia

działalności zarobkowej oraz gospodarowania materiałami stanowiącymi własność W-M WK OHP". Pierwszym zarządzeniem wprowadzono obowiązek pisemnego powiadamiania specjalisty Wojewódzkiej Komendy ds. logistyki, transportu, produkcji, handlu i usług o operacjach:

- przyjmowania zleceń zewnętrznych na wykonanie usług,
- realizowania produkcji i sprzedaży wyrobów gotowych dla zewnętrznych kontrahentów,
- sprzedaży wyrobów oraz drewna stanowiącego „własność W_M WK OHP”.

W zarządzeniu z 6 maja 2021 r. zmieniono adresata informacji i od tego dnia wprowadzono obowiązek powiadamiania o ww. operacjach Wojewódzkiego Komendanta.

Zarządzenia nakładały też obowiązek przygotowania szczegółowej kalkulacji jednostkowej przed zawarciem umowy z kontrahentem zewnętrznym i uzyskania jej akceptacji przez głównego księgowego Wojewódzkiej Komendy, a następnie zatwierdzenia przez Wojewódzkiego Komendanta. Z obowiązku tego wyłączono realizację zamówień do kwoty 1 000 zł, przy których nie występują koszty dodatkowe, a przy tym termin wykonania nie przekracza jednego dnia roboczego, przy czym kalkulacje kosztów tych zamówień podlegały weryfikacji przez głównego księgowego WMWKOHP.

W okresie od 2017 r. do 30 czerwca 2022 r. dodatkowe dochody WMWKOHP, realizowane były przez:

- Ośrodek Szkolenia i Wychowania w Pasłęku (dalej: OSiW w Pasłęku) – 741 tys. zł z tytułu sprzedaży wyrobów z drewna, usług stolarskich, usług mechanicznych, wynajmu pomieszczeń, usług cateringowych.
- OSiW w Mrągowie – 458 tys. zł z tytułu wynajmu pomieszczeń, sprzedaży wyrobów z drewna, usług stolarskich, usług krawieckich, sprzedaży obiadów, organizacji półkolonii dla dzieci.
- CEiPM w Olsztynie – 117 tys. zł z tytułu różnych prac zleconych świadczonych na rzecz firm zewnętrznych.
- Biuro Wojewódzkiej Komendy⁷ - 30 tys. zł z tytułu organizacji kursów wychowawców.
- Środowiskowy Hufiec Pracy w Elblągu⁸ - 238 tys. zł z tytułu wynajmu pomieszczeń i usług cateringowych.

Analiza dochodów z tytułu działalności dodatkowej w OSiW w Mrągowie za listopad i grudzień 2018 r. (na podstawie wystawionych faktur) wykazała m.in., że:

- W listopadzie 2018 r. wystawiono ogółem 9 faktur dotyczących działalności dodatkowej OSiW w Mrągowie, na łączną kwotę 22 058,00 zł. Z kwoty tej 120,0 zł (0,54%) uzyskano z tytułu wykonania jednej usługi stolarskiej, 101,5 zł (0,46%) ze sprzedaży wyrobów garmazeryjnych, a pozostała kwota 21 836,50 zł (99%) pochodziła ze sprzedaży 3 473 obiadów sprzedawanych w zróżnicowanych cenach. Posiłki za kwotę od 5,50 zł do 8,50 zł sprzedano instytucjom: Dom dla Dzieci Towarzystwa „Nasz Dom” (158 posiłków), Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną (617), Gmina Mrągowo - dla szkół podstawowych (2 303). Pozostałe posiłki zbyto w sprzedaży detalicznej (na paragony z dn. 9, 14, 16, 23 i 30 grudnia 2018 r.) w ilościach od 1 do 106 posiłków.

---

⁷ dalej: Biuro WK

⁸ dalej: ŚHP w Elblągu

- W grudniu 2018 r. wystawiono ogółem 7 faktur dotyczących działalności dodatkowej OSiW w Mrągowie, na łączną kwotę 1 978,50 zł. Z kwoty tej 196,0 zł (1,3%) uzyskano z tytułu wykonania dwóch usług stolarskich, a pozostała kwota 14 782,00 zł (98,7%) pochodziła ze sprzedaży 2 478 obiadów sprzedawanych w zróżnicowanych cenach. Posiłki za kwotę 5,50 zł i 6,50 zł sprzedano instytucjom: Dom dla Dzieci Towarzystwa „Nasz Dom” (102 posiłki), Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną (476), Gmina Mrągowo - dla szkół podstawowych (1 813). Pozostałe posiłki zbyto w sprzedaży detalicznej (na paragony z dn. 7, 14 i 21 grudnia 2018 r.) w ilościach od 2 do 35 posiłków. Z dokumentacji kasowej wynika, że podstawowy obiad składający się z dwóch dań kosztował 17,0 zł.

Należy zaznaczyć, że od roku 2020 dodatkowe dochody realizowane były jeszcze tylko w OSiW w Mrągowie (noclegi w internacie, sprzedaż wyrobów z drewna) i w OSiW w Pasłęku (wynajem pomieszczeń, sprzedaż wyrobów z drewna, sprzedaż obiadów, usługi mechaniczne, wynajem sali).

Zgodnie z przepisami art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁹ Ochotnicze Hufce Pracy są jednostką budżetową, której zadaniem jest wykonywanie zadań państwa w zakresie zatrudnienia oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, a także zadania w zakresie jej kształcenia i wychowania.

Prowadzenie w WMWKOHP w dalszym ciągu, chociaż już znacznie ograniczonej działalności dodatkowej, polegającej na sprzedaży usług noclegowych, stolarskich, mechanicznych, wynajmie sali, sprzedaży wyrobów z drewna oraz obiadów w stołówkach OHP, Wojewódzki Komendant (w złożonych do kontroli NIK wyjaśnieniach) uzasadnił m.in. tym, że „W ramach realizacji materiału nauczania młodzież nabywa umiejętności niezbędnych do uzyskania kwalifikacji zawodowych. W tym aspekcie skutkiem ubocznym realizacji materiału nauczania są wyroby, które można byłoby zniszczyć i wykazać stratę, co w naszym przekonaniu byłoby niegospodarnością lub umożliwić ich sprzedaż i uzyskane środki przekazać do budżetu państwa”. Co do świadczenia usług noclegowych i wynajmu sali Wojewódzki Komendant podał, że usługi te „są realizowane wyłącznie w okresach kiedy nie koliduje to z realizacją procesu wsparcia uczestników OHP”.

Analiza zgromadzonych na rachunku bieżącym WMWKOHP dochodów za kwiecień 2017 r. (łącznie 71 260,46 zł za cały m-c), za kwiecień 2018 r. (45 363,83 zł), kwiecień 2019 r. (20 844,89 zł), kwiecień r. 2020 (1 036,14 zł), kwiecień 2021 r. (843,95 zł) i kwiecień 2022 r. (37 993,68 zł) wykazała, że były one odprowadzane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w terminach zgodnych z dyspozycją § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁰. Jeden przypadek przekroczenia (o jeden dzień) terminu przekazania kwoty 3,50 zł, która wpłynęła na rachunek bieżący WMWKOHP w dniu 12 kwietnia 2022 r. i którą przekazano na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w dniu 21 kwietnia 2022 r., spowodowany był koniecznością weryfikacji tej kwoty dochodu.

(akta kontroli str. 117-211)

1.3. W 2017 r. wydatki WMWKOHP¹¹ wyniosły ogółem 13 789 tys. zł i były wyższe od planowanych o 1 817 tys. zł (tj. o 15%), w 2018 r. wydatki wyniosły 13 644 tys. zł i były również wyższe od planowanych o 3 694 tys. zł (o 37%), w 2019 r. wydatki

⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 690, ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 259.

¹¹ Podane w tym miejscu wielkości wydatków nie obejmują środków na refundację wynagrodzeń uczestników OHP.

wyniosły 11 559 tys. zł i też były wyższe od planowanych – o 1 933 tys. zł (o 20%) Natomiast w 2020 r. wydatki wyniosły 11 548 tys. zł i były niższe od planowanych o 307 tys. zł, tj. o 2,6%. W 2021 r. wydatki WMWKOHP wyniosły 12 682 tys. zł i były ponownie wyższe od planowanych o 1 010 tys. zł (o 9%). Według stanu na koniec czerwca 2022 r. wydatki ogółem wyniosły 6 690 tys. zł i stanowiły 50,2 % planu wydatków WMWKOHP, który w stosunku do pierwotnego planu został zwiększony o 592 tys. zł, tj. o 4,7%.

Zaplanowanie na 2018 r. wydatków WMWKOHP w kwocie niższej o 3 838,5 tys. zł w stosunku do wykonania w 2017 r. i wzrost w 2018 r. wykonanych wydatków w stosunku do planowanych o 37% spowodowany był tym, że na realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej zabezpieczono 32 tys. zł, a w ciągu roku kwotę na realizację tych projektów zwiększono do 3 020 tys. zł.

Jak wynika z wyjaśnień Wojewódzkiego Komendanta, przyznawanie środków na realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej następowało po przekazaniu preliminarzy wydatków dla każdego projektu, w odniesieniu do założonej ilości zrekrutowanych uczestników. Jako, że podczas trwania projektu w jego poszczególnych etapach część uczestników nie zawsze korzystała z możliwości przysługującego im wsparcia, w budżecie projektu powstawały oszczędności. Nadto, w ciągu 2018 r. KGOHP przyznała WMWKOHP dodatkowe środki na fundusz wynagrodzeń w wysokości 352,2 tys. zł oraz dodatkowe środki na zgłaszane w ciągu roku potrzeby remontowe, na organizację szkoleń zawodowych oraz na bieżącą działalność jednostek opiekuńczo-wychowawczych. Niewydatkowanie natomiast w 2018 r. kwoty 216,7 tys. zł w stosunku do planu po zmianach spowodowane było harmonogramem zadań projektowych. Plan przyznanych środków na realizację projektów wynosił bowiem 3 051,7 tys. zł, zaś jego wykonanie 2 835 tys. zł.

Zaplanowanie w 2019 r. wydatków WMWKOHP w kwocie niższej o 4 018,4 tys. zł w stosunku do wykonania w 2018 r. wynikało, analogicznie jak w 2018 r., ze sposobu planowania wydatków na realizację projektów współfinansowanych ze środków UE. W planie pierwotnym na 2019 r. na realizację tych projektów zabezpieczono 52 tys. zł, a w ciągu roku środki na ten cel zostały zwiększone do kwoty 1 016,5 tys. zł. Ponadto, w ciągu roku WMWKOHP przyznano dodatkowe środki na fundusz wynagrodzeń w wysokości 141,4 tys. zł, zadania remontowe – 183,4 tys. zł, a także na zakup samochodu służbowego – 70 tys. zł. Niewydatkowanie w 2019 r. kwoty 167,5 tys. zł w stosunku do planu po zmianach spowodowane było (tak jak w 2018 r.) harmonogramem zadań projektowych. Plan wynosił bowiem 1 068 tys. zł, a wykonanie 901 tys. zł.

W 2020 r. część wydatków w kwocie 502 798,0 zł (z przeznaczeniem na remont obiektu biura WMWKOHP oraz parkingu i placu warsztatu wraz z wykonaniem odwodnienia, a także na docieplenie hali warsztatowej i modernizację kotłowni w OSiW w Mrągowie) zakwalifikowano jako niewygasające. Również w 2021 r. zakwalifikowano jako niewygasającą część wydatków w kwocie 2 426,3 tys. zł, z przeznaczeniem na dodatkowy fundusz motywacyjny, zakup wyposażenia na potrzeby jednostek OHP, wymianę wyeksploatowanych urządzeń oraz dodatkowe wsparcie psychologiczne dla uczestników niestacjonarnych.

(akta kontroli str. 69-116, 198-201)

1.4. W okresie objętym kontrolą, w trybach określonych w ustawach¹²: z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹³ i z 11 września 2019 r. Prawo zamówień

¹² Ustawy dotyczące zamówień publicznych obowiązujące w okresie objętym kontrolą, łącznie określane będą dalej jako PZP.

¹³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm. (dalej: „poprzednia ustawa Prawo zamówień publicznych”).

publicznych¹⁴, w WMWKOHP przeprowadzono ogółem 38 postępowań. Z tego 18 dotyczyło wyboru wykonawcy robót budowlanych dotyczących remontów i modernizacji obiektów znajdujących się w trwałym zarządzie OHP i będących w dyspozycji WMWKOHP. Natomiast 20 postępowań dotyczyło wyboru wykonawców usług zorganizowania i przeprowadzenia profesjonalnych szkoleń i kursów zawodowych.

Analizie poddano 13 postępowań, tj. 34% wszystkich z okresu objętego kontrolą. Wszystkie dotyczyły wyłonienia wykonawców robót budowlanych w obiektach OSiW w Mrągowie i OSiW w Pasłęku. Spośród ww. postępowań sześć przeprowadzono w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie przepisów poprzedniej ustawy Prawo zamówień publicznych, a siedem w trybie podstawowym (art. 275 pkt 2) nowej ustawy Prawo zamówień publicznych.

We wszystkich analizowanych postępowaniach prowadzonych na podstawie poprzedniej ustawy Prawo zamówień publicznych prawidłowo dokonano ogłoszenia o zamówieniu zamieszczając je w Biuletynie Zamówień Publicznych. Treść ogłoszeń była zgodna z wymaganiami art. 41 ww. ustawy. Zgodnie z art. 42 na stronie internetowej udostępniono specyfikację istotnych warunków zamówienia (SIWZ). Zamawiający wyznaczył terminy składania ofert zgodne z postanowieniami art. 43 ww. ustawy, tj. nie krótsze niż 14 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych. We wszystkich ww. postępowaniach wyłoniono wykonawców, z którymi podpisano umowy. Nie było przypadków odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej.

Również w analizowanych postępowaniach prowadzonych na podstawie nowej ustawy Prawo zamówień publicznych prawidłowo dokonano ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych. Sporządzono specyfikacje warunków zamówienia (SWZ) i udostępniono je od dnia ogłoszenia na stronie internetowej prowadzonego postępowania. Zamawiający wyznaczył terminy składania ofert zgodne z art. 283 ww. ustawy, tj. nie krótsze niż 14 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych. We wszystkich ww. postępowaniach wyłoniono wykonawców, z którymi podpisano umowy. Również nie było przypadków odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej.

Analiza dokumentów z postępowań o wyłonienie wykonawców zamówień publicznych wykazała, że szacunkowe wartości zamówień publicznych na roboty budowlane ustalano prawidłowo, na podstawie kosztorysów inwestorskich, zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 1 poprzedniej ustawy Prawo zamówień publicznych i art. 34 ust. 1 pkt 1 nowej ustawy Prawo zamówień publicznych. Jednak ustalono, że wartości te nierzetelnie przedstawiono w protokołach potwierdzających przebieg postępowania, o których mowa w art. 2 pkt 7b i art. 96 poprzedniej ustawy Prawo zamówień publicznych oraz art. 7 pkt 19, art. 71 i art. 72 nowej ustawy Prawo zamówień publicznych. Dotyczyło to protokołów z postępowań dotyczących:

- „Remontu instalacji podgrzania wody w Ośrodku Szkolenia i Wychowania w Mrągowie” (wartość wg kosztorysu z 22.10.2021 r. 101 510,17 zł, a w protokole z postępowania 146 941,34 zł),
- „Remontu pomieszczeń w internacie OSiW Pasłęk” (wartość wg kosztorysu z 10.05.2022r. 140 069,92 zł, a w protokole z postępowania 148 601,62 zł),
- „Przebudowa istniejącej kotłowni olejowej c.o. i c.w. na gazową do kotła i kuchni w Ośrodku Szkolenia i Wychowania OHP w Mrągowie” (wartość wg kosztorysu z 30.09.2020r. 104 298,80 zł, a w protokole z postępowania 104 304,56 zł),

---

¹⁴ Dz. U. z 2022 r., poz. 1710, ze zm. (dalej: „nowa ustawa Prawo zamówień publicznych”).

- „Remontu instalacji elektrycznych silnoprądowych w budynku warsztatu OHP przy ul. Polnej 2C w Pasłęku” etap I (wartość wg kosztorysu z 17.07.2021 r. 65 853,70 zł, a w protokole z postępowania 58 585,04 zł),
- „Remontu i przebudowy chodnika oraz ogrodzenia wraz z bramami wjazdowymi na terenie warsztatów OHP w Pasłęku” (wartość wg kosztorysu z 12.09.2020 r. 92 768,01 zł, a w protokole z postępowania 99 186,99 zł),
- „Remontu nawierzchni parkingu i placu warsztatu wraz z wykonaniem odwodnienia w warsztatach OHP w Pasłęku” (wartość wg kosztorysu z 30.09.2020 r. 180 347,71 zł, a w protokole z postępowania 179 674,79 zł),
- „Docieplenia budynku warsztatowego Ośrodka Szkolenia i Wychowania OHP w Mrągowie” (wartość wg kosztorysu z 30.09.2020 r. 56 394,96 zł, a w protokole z postępowania 71 029,10 zł),
- „Remontu schodów zewnętrznych, wymiany stolarki okiennej oraz wykonania i montażu obręczy ochronnej drabiny zewnętrznej Ośrodka Szkolenia i Wychowania w Mrągowie” (wartość wg kosztorysu z 30.09.2020 r. 12 191,28 zł, a w protokole z postępowania 12 800,00 zł),
- „Przebudowy pomieszczeń socjalnych w budynku warsztatów OHP w Pasłęku, ul. Polna 2C” (wartość wg kosztorysu z 30.10.2020 r. 26 720,02 zł, a w protokole z postępowania 27 320,32 zł).

Wojewódzki Komendant, który podpisał ww. protokoły, w wyjaśnieniu z dnia 21.11.2022 r. podał, że w protokołach z prowadzonych przez WMWKOHP postępowań o udzielenie zamówień publicznych na roboty budowlane, jako szacunkową wartość przyjęto wartość określoną we wniosku o zakup lub usługę sporządzanych zgodnie z regulacją „Zarządzenia nr 7 Wojewódzkiego Komendanta z 06.03.2020 r., sporządzanych przez wnioskującego o przeprowadzenie postępowań, tj. kierownika zespołu ds. administracyjnych pana Krzysztofa Narwojsza. Wartości te pomniejszone zostały o właściwą wysokość podatku VAT”. W wyjaśnieniach z dnia 15.12.2022 r. Wojewódzki Komendant podał też, że zgodnie z uregulowaniami zawartymi w: zarządzeniu Wojewódzkiego Komendanta OHP 30.01.2018 r. w sprawie określenia procedury wnioskowania o dokonanie zakupów i zlecenie usług w WMWKOHP, zarządzeniu Nr 1 z dnia 30.01.2020 r. w sprawie zmiany procedury wnioskowania o dokonywanie zakupów i zlecenie usług oraz wprowadzenia nowego „Wniosku o Zakup Towarów i Usług na potrzeby WMWKOHP”, Wojewódzki Komendant OHP ustalił procedurę wnioskowania o dokonanie zakupów i zlecenie usług, zgodnie z którą osoba wnioskująca przedstawia opis i szacunkową wartość zamówienia. Wartość szacunkowa wskazana we wniosku umieszczona zostaje w protokołach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Krzysztof Narwojsz – kierownik zespołu ds. administracyjnych WMWKOHP, w wyjaśnieniach z dnia 8 listopada 2022 r. podał m.in., że jego zdaniem intencją powstania zarządzenia dot. wnioskowania o zakup lub zakup usługi było między innymi określenie dla potrzeb księgowych całości kosztów planowanego zadania i zabezpieczenie środków brutto w budżecie WMWKOHP. Nie było natomiast jego celem spełnienie norm prawnych wynikających z ustawy PZP. Z wyjaśnień tych wynika też, że np. we wniosku do Wojewódzkiego Komendanta o zgodę na uruchomienie wydatków na zadanie „Remont oświetlenia awaryjnego w budynku internatu OSiW w Pasłęku”, jako wartość szacunkową wpisano kwotę według decyzji finansowej KG OHP, a nie według kosztorysu inwestorskiego, jak stanowi art. 34 ust. 1 pkt 1 nowej ustawy Prawo zamówień publicznych. Ustalenia kontroli wykazały, że podobnie postąpiono np. we wnioskach na następujące roboty budowlane:

- Remont instalacji podgrzania wody w Ośrodku Szkolenia i Wychowania w Mrągowie,

- Remont instalacji elektrycznej w budynku warsztatów Ośrodka Szkolenia i Wychowania w Pasłęku”,
- Rozbiórkę nieczynnego komina w internacie Ośrodka Szkolenia i Wychowania w Pasłęku,
- Remont pomieszczeń w internacie OSiW Pasłęk,
- Przebudowa istniejącej kotłowni olejowej c. o. i c. w. u. na gazową do kotła i kuchni w Ośrodku Szkolenia i Wychowania OHP w Mrągowie.

Kierownik zespołu ds. administracyjnych WMWKOHP Krzysztof Narwojsz w swoich wyjaśnieniach z dnia 8 listopada 2022 r. podkreślił, że według niego zarządzenie Wojewódzkiego Komendanta Nr 7 z 6 marca 2020 r. w sprawie procedury wnioskowania o dokonywanie zakupów i zlecenie usług na potrzeby Wojewódzkiej Komendy OHP w Olsztynie „mają na celu zabezpieczenie środków finansowych dla księgowości do potrzeb realizacji w całości zadania, na które zostały przyznane środki z Komendy Głównej”. Ponadto zasugerował potrzebę doprecyzowania w regulacjach wewnętrznych, jakie kwoty należy wpisywać we wniosku oraz uszczegółowić do ilu oferentów powinno się wysyłać zapytania ofertowe.

W Załączniku nr 1 do zarządzenia Wojewódzkiego Komendanta OHP Nr 7 z 6 marca 2020 r. w sprawie procedury wnioskowania o dokonywanie zakupów i zlecenie usług na potrzeby Wojewódzkiej Komendy OHP w Olsztynie, w punkcie 4 zamieszczono m.in. dyspozycję, że wniosek „...przekazywany jest do pracownika zamówień publicznych, który określa tryb wydatkowania środków...”¹⁵. Powyższe zarządzenie nie wskazało jednak, jakie to miałyby być tryby, jakie kryteria do nich należy stosować i jak powinny być one udokumentowane.

W odniesieniu do zamówień publicznych, które podlegały reżimowi PZP prawidłowo stosowano tryb ustawowy, natomiast niejednolite było postępowanie w tym zakresie w stosunku do zamówień, co do których ze względu na wartość nie było obowiązku stosowania PZP. Analiza dokumentacji tych zamówień wykazała bowiem m.in. że:

- W 18 analizowanych postępowaniach o wybór wykonawców kosztorysów inwestorskich z lat 2017-2022 (I półrocze), mimo że miały one podobnie określany przedmiot zamówienia¹⁶, w ośmiu przypadkach zastosowano kryterium: cena 60% i doświadczenie 40%, a w 10 przypadkach tylko: cena 100%. Nadto, w jednym przypadku wystosowano telefoniczne zapytanie ofertowe do dwóch potencjalnych wykonawców, podczas gdy w pozostałych 17 przypadkach pocztą mailową do trzech.
- W 12 poddanych analizie postępowaniach o zakup towarów i usług o wartości powyżej 20 tys. zł, z lat 2017-2022 (I półrocze), stosowane tryby określono jako: „Rozpoznanie cenowe/analiza rynku potwierdzone notatką służbową” (jeden przypadek)¹⁷, „Zapytanie cenowe upublicznione na stronie WM WK OHP” (pięć przypadków), „Zapytanie skierowane do trzech firm” (sześć przypadków). We wszystkich tych przypadkach zastosowano jedynie kryterium ceny.
- W 12 wybranych do analizy postępowaniach o zakup towarów i usług o wartości powyżej 2 tys. zł, z czerwca 2022 r., zastosowane tryby określono jako: „Telefoniczne rozpoznanie rynku”, „Rozpoznanie rynku (osobiste sprawdzenie w sklepach)”, „Rozpoznanie cenowe – przesłane do 3 firm”, „Analiza cen na stronach internetowych”, „Najtańsza sieć sklepów”, „Najbliższa oferta

¹⁵ Wcześniej ten zapis był zamieszczony w punkcie 5 załącznika Nr 1 do zarządzenia Wojewódzkiego Komendanta Nr 3 z dnia 05.02.2020 r. oraz w punkcie 4 załącznika Nr 1 do zarządzenia Wojewódzkiego Komendanta Nr 4 z dnia 30.01.2018 r.

¹⁶ Przedmiot zamówienia poza kosztorysem inwestorskim obejmował jeszcze wykonanie takich dokumentów, jak projekt, przedmiar, specyfikacja wykonania i odbioru robót.

¹⁷ Postępowanie prowadzone było w sześciu częściach. W ramach pięciu części zwrócono się do trzech oferentów, a w przypadku jednej części – do dwóch.

logistyczna”, „Rozpoznanie ofertowe” oraz jako „Jedyna oferta na rynku” (zakup biletów transportowych).

- W poddanych analizie 21 wybranych postępowaniach o zakup towarów i usług realizowanych w OSiW w Mrągowie, w latach 2017-2022 (I półrocze), w dwóch przypadkach zakupu dokonano w ramach umów zawartych przez Wojewódzką Komendę (zakup oleju opałowego), natomiast w pozostałych 19 zastosowano tylko telefoniczne rozpoznanie rynku, bez negocjacji i bez dokumentowania.

Kierownik Zespołu ds. Planowania, Sprawozdawczości i Zamówień Publicznych WMWKOHP wyjaśniła m.in., że w przypadku dokonywania zakupów, co do których ze względu na wartość nie ma obowiązku stosowania trybów ustawowych, osoba dokonująca wydatku wskazanego we wniosku zobowiązana jest do podjęcia działań, tak aby wydatek dokonany był w sposób oszczędny oraz aby uzyskać najlepsze efekty z danych nakładów. Jest to realizowane m.in. poprzez: dokonywanie telefonicznych i osobistych rozpoznań cenowych, zapytań ofertowych przesyłanych do potencjalnych wykonawców, zapytań ofertowych zamieszczonych na stronie BIP W-M WK OHP. Powyższe tryby i kryteria stosowania nie zostały usystematyzowane w obowiązujących w W-M WK OHP w Olsztynie wewnętrznych przepisach.

Kierownik zespołu ds. administracyjnych WMWKOHP, w złożonych do kontroli NIK wyjaśnieniach zasugerował potrzebę doprecyzowania w zarządzeniu Wojewódzkiego Komendanta Nr 7 z 06.03.2020 r., jakie kwoty należy wpisywać we wniosku oraz uszczegółowienia, do ilu oferentów powinno się wysyłać zapytania ofertowe.

Również kierownik OSiW w Mrągowie złożyła wyjaśnienia w tej sprawie. Stwierdziła m.in., że: „Na dokonywanie wydatków poniżej wartości, od której jest obowiązek stosowania trybów ustawowych, zgodnie z zarządzeniem Wojewódzkiego Komendanta, piszemy wniosek i po otrzymaniu zgody stosujemy zalecony tryb, tj. wykonujemy telefoniczne zapytanie ofertowe do co najmniej trzech potencjalnych dostawców w celu porównania cen. Czynności tych ani ofert nie dokumentujemy, gdyż nie posiadamy żadnych instrukcji w tym zakresie”.

(akta kontroli str. 67-68, 212-466, 202-211)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W protokołach, o których mowa w art. 2 pkt 7b i art. 96 poprzedniej ustawy Prawo zamówień publicznych oraz art. 7 pkt 19, art. 71 i art. 72 nowej ustawy Prawo zamówień publicznych, potwierdzających przebieg postępowań o zamówienia publiczne na roboty budowlane w WMWKOHP, nierzetelnie prezentowano szacunkowe wartości tych zamówień, ustalonych zgodnie z art. 33 ust. 1 pkt 1 poprzedniej ustawy Prawo zamówień publicznych i art. 34 ust. 1 pkt 1 nowej ustawy Prawo zamówień publicznych na podstawie kosztorysów inwestorskich (szczegółowy opis w sekcji „Opis stanu faktycznego”, w punkcie 1.4).
2. Wewnętrzne przepisy WMWKOHP dotyczące procedury dokonywania wydatków publicznych nakładały obowiązek wskazywania i stosowania trybów dokonywania zakupu towarów i usług również w odniesieniu do zamówień publicznych, w których ze względu na wartość nie ma obowiązku stosowania PZP. Przepisy te nie regulowały jednak, jakie to miałyby być tryby, jakie kryteria do nich należy stosować i jak powinny być one udokumentowane, co powodowało, że sposób postępowania w tym zakresie był niejednorodny i nie zawsze udokumentowany (szczegółowy opis w sekcji „Opis stanu faktycznego”, w punkcie 1.4).

W okresie objętym kontrolą w WMWKOHP tworzone i realizowano plany finansowe OHP w ramach polityki rachunkowości określonej przez Komendanta Głównego OHP. Plany rzeczowo-finansowe WMWKOHP tworzone wieloetapowo, przy uwzględnieniu potrzeb zgłaszanych przez poszczególne komórki organizacyjne WMWKOHP. Dochody realizowane przez poszczególne komórki organizacyjne wpływały bezpośrednio na rachunek WMWKOHP i były odprowadzane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa w obowiązujących terminach. Wydatków, w których zachodził obowiązek stosowania PZP dokonywano zgodnie z tymi przepisami, prawidłowo ogłaszając o zamówieniach oraz tworząc i udostępniając dokumenty określające przedmiot zamówienia publicznego. We wszystkich analizowanych postępowaniach wyłoniono wykonawców, z którymi podpisano umowy. Stwierdzono jednakże przypadki nierzetelnego zamieszczania szacunkowych wartości zamówień w protokołach potwierdzających przebieg postępowań o zamówienia publiczne na roboty budowlane. Nadto, w wewnętrznych przepisach określających procedury zamówień (w odniesieniu do wydatków, co do których nie było obowiązku stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych) nie określono dostatecznych regulacji w zakresie stosowanych trybów postępowania oraz ich dokumentowania.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Gospodarowanie powierzonym majątkiem

2.1. Według stanu na 30 czerwca 2022 r. WMWKOHP dysponowała 13 obiektami w 4 miejscowościach województwa warmińsko-mazurskiego:

- W Olsztynie – Budynek biurowy i budynek warsztatowo-magazynowy.
- W Pasłęku – budynek internatu, budynek biurowo-warsztatowy, budynek warsztatowy, budynek garażowy, stróżówka i budynek trafostacji.
- W Mragowie – budynek socjalno-szkoleniowo-warsztatowy.
- W Elblągu – budynek biurowo-gospodarczy, budynek biurowo-magazynowy, budynek magazynowy, budynek garażowo-magazynowy.

Budynki w Elblągu, jako przestarzałe i generujące zbyt wysokie koszty utrzymania i wymagające generalnego remontu, wyłączono z użytkowania 30 stycznia 2020 r. W dniu 24 kwietnia 2020 r. Wojewódzki Komendant wysłał do KGOHP pismo w sprawie wygaszenia trwałego zarządu nieruchomości Skarbu Państwa w Elblągu przy ul. Junaków 5. Wniosek uzasadniono „bardzo złym stanem technicznym budynków, uniemożliwiającym prowadzenie dotychczasowej działalności oświatowej w tym miejscu, a także wysokimi kosztami eksploatacji”. W dalszej części uzasadnienia wskazano, że „Stan budynków 1, 2, 3 przy ul. Junaków 5 w Elblągu nadaje się wyłącznie do wyburzenia. Są to budynki typu Sępólno, których eksploatacja wynosi około 30 lat. W związku z tym doprowadzenie stanu budynków do wymagań stawianych przez przepisy prawa budowlanego przy prowadzeniu działalności oświatowej jest nieopłacalne, ponieważ wymagałoby ogromnych nakładów finansowych”. Pismem z 12 lutego 2021 r. Nr DNP-V.0111.19.3.2021 Ministerstwo Pracy i Technologii wyraziło zgodę na wystąpienie z wnioskiem o wydanie decyzji o wygaśnięciu trwałego zarządu ww. nieruchomości. W dniu 13 kwietnia 2021 r. WMWKOHP wysłała do Urzędu Miasta w Elblągu wniosek o wygaszenie zbędnej nieruchomości w Elblągu, a 10 sierpnia 2021 r. otrzymała od Prezydenta Miasta w Elblągu informację, że decyzja o wygaszeniu trwałego zarządu zostanie podjęta w ciągu 18 miesięcy od dnia złożenia wniosku. Ostatecznie, 14 października 2022 r. Prezydent Miasta Elbląga wydał decyzję o wygaśnięciu z tym dniem prawa trwałego zarządu do nieruchomości przy ul. Junaków 5 w Elblągu, sprawowanego dotychczas przez Komendę Główną OHP, a 9 listopada 2022 r. nastąpiło jej protokolarne przekazanie.

W celu kontynuowania w Elblągu działalności Hufca Pracy oraz Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży, WMWKOHP wynajęła od dnia 1 lutego 2020 r., na czas nieokreślony, z dziesięciomiesięcznym okresem wypowiedzenia, od Elbląskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, lokal o powierzchni 257,10 m². Koszt najmu ww. nieruchomości (czynsz, opłaty za media i opłaty za ochronę, zakup środków czystości, legalizacja liczników) wyniósł: w 2020 r. (za 11 m-cy) 66 010 zł, w 2021 r. 94 946 zł, w 2022 r. (za 11 m-cy) 103 312 zł. Oznacza to, iż koszt utrzymania siedziby placówek WMWKOHP w Elblągu istotnie zmniejszył się w wyniku zmiany, bowiem koszt utrzymania nieruchomości przy ul. Junaków 5 jeszcze za 2019 r. ukształtował się na poziomie 206 548 zł, a więc był ponad dwukrotnie większy.

W okresie objętym kontrolą siedzibę zmieniły też jednostki WMWKOHP zlokalizowane w Olsztynie. W dniu 31 marca 2017 r., WMWKOHP otrzymała w tym celu od Skarbu Państwa - Agencji Mienia Wojskowego budynek biurowy i budynek warsztatowy przy ul. Artyleryjskiej. W związku z tym, w dniu 31 lipca 2017 r., jako nieprzydatną OHP, przekazano Skarbowi Państwa - Agencji Mienia Wojskowego dotychczasową siedzibę olsztyńskich jednostek WMWKOHP, tj. nieruchomość przy ul. Narutowicza.

Według stanu na 30 czerwca 2022 r. WMWKOHP dysponowała też nieruchomościami w ramach stosunku najmu i użyczenia, w tym jednym samodzielnym obiektem w Piszcu, wynajmowanym od prywatnej osoby na potrzeby Hufca Pracy i Młodzieżowego Centrum Kształcenia oraz 13 niesamodzielnymi lokalami w ośmiu miejscowościach, tj.:

- w Ostródzie – dwa lokale na siedziby Ośrodka Szkolenia i Wychowania oraz Młodzieżowego Centrum Kształcenia (najem od Cechu Rzemieślników i Przedsiębiorców).
- w Braniewie – dwa lokale na potrzeby Hufca Pracy i Młodzieżowego Centrum Kształcenia (użyczenie od Powiatu Braniewskiego).
- w Elblągu – lokal na potrzeby Hufca Pracy i Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży (najem od Elbląskiej Spółdzielni Mieszkaniowej).
- W Giżycku – dwa lokale na potrzeby Hufca Pracy i Młodzieżowego Centrum Kształcenia (użyczenie od Powiatu Giżyckiego).
- w Olecku – dwa lokale na potrzeby Grupy Wychowawczej i Młodzieżowego Centrum Kształcenia (od Gminy Olecko i od Zespołu Szkół Technicznych).
- w Nidzicy – dwa lokale na potrzeby Grupy Wychowawczej i Młodzieżowego Centrum Kształcenia (użyczenie od Zespołu Opieki Zdrowotnej).
- w Elku – lokal na potrzeby Hufca Pracy i Młodzieżowego Centrum Kształcenia (od Miasta Elk).
- w Gołdapi – lokale na potrzeby Młodzieżowego Centrum Kształcenia (użyczenie od Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Gołdapi).

Przeprowadzone w OSiW w Mrągowie oględziny składników majątkowych wykazały, że wyodrębniony lokal, tzw. „pomieszczenie hotelowe” (ok. 100 m²), posiadający wejście od strony internatu i odrębne wejście od zewnątrz budynku, nie był aktualnie wykorzystany. Składał się on z czterech pokoi oraz łazienki i przedpokoiu z aneksem kuchennym. Lokal był wyposażony w meble, pościel, naczynia i sprzęty kuchenne.

Według wyjaśnień kierownik OSiW w Mrągowie, lokal ten od 2019 r. nie jest wykorzystywany dla potrzeb OSiW. Tylko jeden z wchodzących w jego skład czterech pokoi był wynajmowany pracownikowi OHP, przez okres ok. trzech lat (z przerwami) – do lipca 2022 r.

(akta kontroli str. 67-68, 467-491, 520-524)

2.2. W 2021 r. i w 2022 r. (do 30 czerwca) WMWKOHP nie wynajmowała zewnętrznym podmiotom lokali w nieruchomościach będących w trwałym zarządzie OHP (poza jednym przypadkiem w OSiW w Mrągowie). Wynajmowanie miało miejsce do marca 2020 r. w ówczesnych obiektach Hufca Pracy w Elblągu, a także w obiektach Ośrodka Szkolenia i Wychowania w Pastłuku oraz w obiektach Ośrodka Szkolenia i Wychowania w Mrągowie.

W trakcie kontroli NIK ustalono, że w Ośrodku Szkolenia i Wychowania w Mrągowie, w tzw. „pomieszczeniu hotelowym” (cztery pokoje, z łazienką i z przedpokojem z aneksem kuchennym wyposażonym w naczynia i przybory kuchenne) w okresie od sierpnia 2019 r. do lipca 2022 r. (z przerwami) zamieszkiwał, zajmując jeden z pokoi (z dostępem do części wspólnych) pracownik OSiW w Mrągowie, wnosząc przez cały okres najmu opłaty w wysokości 400 zł za pełny miesiąc zamieszkiwania. Z pracownikiem tym nie zawarto jednak pisemnej umowy na okoliczność korzystania z ww. pomieszczeń i urządzeń, która określałaby warunki najmu, w tym również okres zamieszkiwania, odpłatność, czy zakres korzystania z mienia OHP. Nie spisano z nim też protokołu zdawczo-odbiorczego.

W okresie objętym kontrolą NIK w WMWKOHP obowiązywało zarządzenie Komendanta Głównego OHP Nr 20/BA z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie określenia zasad udostępniania, podmiotom spoza struktury OHP, części powierzchni budynków i gruntów nieruchomości Skarbu Państwa, będących w trwałym zarządzie Ochotniczych Hufców Pracy. Według postanowień tego zarządzenia zawartych w § 2, udostępnianie powierzchni budynków i gruntów może nastąpić na podstawie umów najmu/dzierżawy. Umowa najmu/dzierżawy winna określać (w sposób zabezpieczający interesy Ochotniczych Hufców Pracy pod względem ekonomicznym i prawnym) w szczególności: okres zawarcia umowy, stawki czynszu, wynajmowaną powierzchnię, składniki majątku, uregulowania w kwestii opłat za media, zasady waloryzacji czynszu, tryb i warunki rozwiązania umowy. Podstawą udostępnienia i odbioru nieruchomości stanowi protokół zdawczo-odbiorczy. W § 3 tego zarządzenia określono, że waloryzacja czynszu następuje corocznie o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszany przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok ubiegły. Zgodnie z § 7 wykonanie zarządzenia powierzono m.in. Wojewódzkim Komendantom.

Dariusz Rudnik – Wojewódzki Komendant OHP w Olsztynie, na pytanie jakie były przyczyny wyrażenia przez niego zgody na zamieszkiwanie w OSiW w Mrągowie pracownika OHP i dlaczego nie określił pisemnie warunków zamieszkiwania, odpowiedział, że „Wyrażenie zgody zostało określone pisemnie przez ówczesnego Zastępcę WMWKOHP (ds. administracyjno-organizacyjnych) pana Mirosława Wierzchowskiego, a odpłatność ryczałtowa na poziomie 400 zł miesięcznie była pobierana przez kasę OSiW na podstawie wystawionego paragonu za najem”.

NIK zauważyła, że ww. wymieniony zastępca WMWKOHP ds. administracyjno-organizacyjnych pełnił swoją funkcję dopiero od 17 grudnia 2020 r. (do 9 września 2021 r.). Tymczasem pracownik OHP zaczął mieszkać w OSiW w Mrągowie już od sierpnia 2019 r., gdy Wojewódzkim Komendantem był Dariusz Rudnik. Zamieszkiwał zaś do lipca 2022 r., gdy Wojewódzkim Komendantem był Dariusz Rudnik. Wskazać również należy, że przywołane pismo zastępcy Wojewódzkiego Komendanta pochodzi z dnia 1 września 2021 r. i poza podtrzymaniem wysokości odpłatności, w kwocie 400 zł za miesiąc, nie określa żadnych innych warunków zamieszkiwania. Zawiera natomiast zapis, że „zgoda wydana jest do dn. 31.12.2021 r.”

W sprawie tej kierownik OSiW w Mrągowie podała w swoich wyjaśnieniach, że otrzymała ustną informację od pana Komendanta Rudnika, podczas jego pobytu

w Mrągowie, że wyraża zgodę na zamieszkanie pana A.Ł. w pomieszczeniu wydzielonym.

(akta kontroli str. 3-4, 202-211, 492-500, 520-524)

2.3. Pełną inwentaryzację składników mienia będącego w dyspozycji WMWKOHP (w siedzibie Wojewódzkiej Komendy w Olsztynie oraz we wszystkich podległych jednostkach organizacyjnych) przeprowadzono w pod koniec 2021 r. Wojewódzki Komendant, wykonując dyspozycję Komendanta Głównego OHP¹⁸, wydał w tej sprawie Zarządzenie nr 33 z dnia 25.11.2021 r. W tym samym dniu Wojewódzki Komendant powołał na czas nieokreślony komisję inwentaryzacyjną, której powierzył zadanie powołania zespołów spisowych.

Komisja inwentaryzacyjna ustaliła harmonogram spisu z natury, wskazując składy komisji spisowych i terminy spisu w poszczególnych obiektach użytkowanych przez WMWKOHP. Do przeprowadzenia spisu z natury w OSiW w Mrągowie wyznaczono trzyosobową komisję z panem Mateuszem Bereznowskim, jako jej przewodniczącym.

W związku z pismem KGOHP Nr KG.BA.ZOT.351.1.2022.579 z dnia 24 lutego 2022 r., WMWKOHP przesłała KGOHP (tego samego dnia) sprawozdanie z przebiegu inwentaryzacji. Zawierało ono informację o terminach dokonania spisu poszczególnych pomieszczeń we wszystkich obiektach WMWKOHP oraz liczbę arkuszy spisowych i liczbę pozycji.

Według tego sprawozdania w OSiW w Mrągowie spis przeprowadzono w dniach 30 listopada oraz 1, 3, 6, i 30 grudnia 2021 r. w następujących pomieszczeniach: świetlica (1), świetlica (2), sala wykładowa, pokój nr 4, pokój nr 3, pokój nr 2, pomieszczenie hotelowe, sekretariat, pokój kierownika OSiW, pokój wychowawców, pracownia krawiecka, pralnia, pokój pedagoga, pokój kierownika internatu, pokój kierownika warsztatów, siłownia, magazyn po jednostkach zlikwidowanych, internat, pokój nr 8, pokój nr 7, pokój nr 6, pokój nr 5, korytarz dół, kuchnia (1), kuchnia (2), magazyn produktów suchych, piwnica, stołówka, magazyn pod stolarnią, garaż, stolarnia-maszynownia, narzędziownia, hala obróbki ręcznej, pokój instruktora praktycznej nauki zwozu, stolarnia meble, art. spożywcze (obierak, magazyn produktów suchych, kuchnia).

W dniu 26 października 2022 r. kontroler NIK, w obecności pani Katarzyny Markowicz-Korszun – kierownika OSiW w Mrągowie i pana Piotra Ścibka – kierownika warsztatów szkoleniowych OSiW w Mrągowie, dokonał oględzin wyposażenia wybranych pomieszczeń OSiW w Mrągowie: świetlicy, sekretariatu, pokoju nr 7, pomieszczenia hotelowego, siłowni, pralni, narzędziowni. Z oględzin sporządzono protokół, który wraz z kontrolerem NIK podpisali pani Katarzyna Markowicz-Korszun – kierownik OSiW w Mrągowie oraz pan Piotr Ścibek – kierownika warsztatów szkoleniowych OSiW w Mrągowie.

Zapisy ww. protokołu oględzin porównano z zapisami zawartymi w arkuszach spisowych z inwentaryzacji, a stwierdzone różnice pomiędzy tymi dokumentami wyjaśniał w trybie roboczym Kierownik Zespołu ds. Administracji WMWKOHP w dniu 29 grudnia 2022 r. W rezultacie ww. działań ustalono, że:

- świetlica – stwierdzony w wyniku oględzin NIK stan ilościowy wyposażenia był zgodny z zapisami 8 arkuszy spisowych (60 poz.) z dnia 03.12.2021 r.
- pomieszczenie hotelowe – stwierdzony w wyniku oględzin NIK stan ilościowy wyposażenia był zgodny z zapisami 7 arkuszy spisowych (63 poz.) z dnia 30.11.2021 r.

¹⁸ Zarządzenie Komendanta Głównego OHP nr KG.BA-ZOT.021.59.2021 z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Ochotniczych Hufcach Pracy.

- sekretariat – w trakcie spisu przeoczono „Urządzenie wielofunkcyjne BROTHER” oznaczone numerem inwentarzowym MCK-POKL/01/03/03; pozostały stwierdzony w wyniku oględzin NIK stan ilościowy wyposażenia był zgodny z zapisami 3 arkuszy spisowych (20 poz.) z dnia 03.12.2021 r.
- pokój nr 7 – stwierdzony w wyniku oględzin NIK stan ilościowy wyposażenia był zgodny z zapisami 2 arkuszy spisowych (8 poz.) z dnia 06.12.2021 r.
- siłownia – stwierdzony w wyniku oględzin NIK stan ilościowy wyposażenia był zgodny z zapisami 2 arkuszy spisowych (9 poz.) z dnia 06.12.2021 r.
- pralnia – w trakcie spisu przeoczono jeden regał metalowy; pozostały stwierdzony w wyniku oględzin NIK stan ilościowy wyposażenia był zgodny z 2 arkuszami spisowymi (5 poz.) z dnia 03.12.2021 r.
- narzędziownia – stwierdzono brak ujętej w arkuszach spisowych pod poz. 5 szlifierki kątovej CELMA (według wyjaśnień Kierownika Zespołu ds. Administracji WMWKOHP urządzenie zaginęło i obecnie wdrożono postępowanie wyjaśniające). Ponadto, w trakcie spisu w 2021 r. przeoczono: szafę (oznaczoną numerem MR/13/053/004), dalmierz laserowy (nr WK/19/001/018), wilgotnościomierz do drewna (MR/14/017/001), piłę ręczną – płatnicę (nr MR/13/020/028), nożyce elektryczne (nr MR/11/018/06), spawarkę BESTER (nr WK/019/001/010). Pozostały, stwierdzony w wyniku oględzin NIK, stan ilościowy wyposażenia był zgodny z 3 arkuszami spisowymi (22 poz.) z dnia 30.11.2021 r.

Przewodniczący zespołu spisowego wyjaśnił, że nie jest w stanie wyjaśnić różnic stwierdzonych w trakcie kontroli NIK. Jego zdaniem Komisja działała na zasadzie „spisu z natury” i spisała wszystkie rzeczy z pełną dbałością.

Kierownik Zespołu ds. Administracji WMWKOHP w wyjaśnieniach podał, że wszystkie nieścisłości co do oznaczeń i położenia składników majątkowych przeoczonych podczas inwentaryzacji zostaną uzupełnione.

(akta kontroli str. 501-5576)

2.4. Badanie dokumentacji dotyczącej obiektów będących w trwałym zarządzie OHP i w dyspozycji WMWKOHP wykazało, że wszystkie one miały założone „książki obiektów budowlanych”, o których mowa w art. 60a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁹. Wszystkie też posiadały aktualne kontrole okresowe, o których mowa w art. 62 ust. 1 „co najmniej raz w roku” i w art. 62 ust. 2 „co najmniej raz na 5 lat”.

(akta kontroli str. 467- 468, 577- 578)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Oględziny składników majątkowych OSiW w Mrągowie wykazały, że utrzymywano tam wyodrębniony lokal o powierzchni około 100 m² (tzw. „pomieszczenie hotelowe”), wyposażony w meble, pościel, naczynia i sprzęty kuchenne, który nie jest wykorzystany w ogóle od lipca 2022 r., a wcześniej od 2019 r. był wykorzystywany tylko częściowo i też nie dla potrzeb OSiW (szczegółowy opis w sekcji „Opis stanu faktycznego”, w punkcie 2.1).
2. W OSiW w Mrągowie, w okresie od sierpnia 2019 r. do lipca 2022 r., udostępniono do zamieszkania osobie fizycznej pomieszczenie z wyposażeniem, bez zawarcia umowy określającej warunki najmu i bez spisania protokołu zdawczo-odbiorczego. Ponadto, przez cały okres korzystania z pomieszczeń OHP osobie tej nie zwaloryzowano płaconego czynszu. Postępowanie takie było nierzetelne oraz

¹⁹ Dz. U. z 2021, poz.2351, ze zm.

naruszało postanowienia zarządzenia Komendanta Głównego OHP Nr 20/BA z dnia 29 listopada 2012 r. (szczegółowy opis w sekcji „Opis stanu faktycznego”, w punkcie 2.2).

3. W wyniku dokonania oględzin części pomieszczeń OSiW w Mrągowie ustalono, że w spisie inwentaryzacyjnym w 2021 r. pominięte zostały niektóre składniki majątkowe. Ujawniono też zaginięcie z narzędziowni OSiW w Mrągowie jednego ruchomego składnika majątkowego, w okresie pomiędzy inwentaryzacją i oględzinami NIK (szczegółowy opis w sekcji „Opis stanu faktycznego”, w punkcie 2.3).

OCENA CZĄSTKOWA

Wszystkie obiekty, którymi WMWKOHP dysponowała w 4 miejscowościach województwa warmińsko-mazurskiego miały założone książki obiektu budowlanego i posiadały aktualne badania techniczne. Ze względu na wysokie koszty utrzymania wygaszono trwały zarząd nieruchomości w Elblągu i wynajęto pomieszczenia dla potrzeb jednostek OHP w tym mieście, co zmniejszyło znacznie koszty ich utrzymania. Zgodnie z obowiązującymi przepisami przeprowadzono inwentaryzację majątku OHP będącego w dyspozycji WMWKOHP, jednak kontrola NIK ujawniła przypadki pominięcia składników mienia ruchomego podczas spisu inwentaryzacyjnego oraz jeden przypadek zaginięcia ruchomego składnika majątku w okresie pomiędzy inwentaryzacją i oględzinami NIK. Stwierdzono też utrzymywanie w OSiW w Mrągowie niewykorzystywanego wyodrębnionego lokalu z wyposażeniem oraz wynajmowanie osobie fizycznej przez okres ok. trzech lat (z przerwami) pomieszczenia w OSiW w Mrągowie bez umowy określającej warunki najmu oraz bez okresowej waloryzacji czynszu.

OBSZAR

3. Rozliczenia finansowe związane z działalnością szkoleniową i wychowawczą

Opis stanu faktycznego

3.1. W objętym kontrolą okresie w ramach WMWKOHP funkcjonowało dziewięć jednostek szkoleniowo-wychowawczych, w tym sześć jednostek nie mających warunków do zakwaterowania uczestników (tj. w: Braniewie, Elblągu, Giżycku, Olsztynie, Elku i Piszcu) oraz trzy jednostki przyjmujące młodzież z zakwaterowaniem i bez zakwaterowania, tj. w: w Mrągowie, Ostródzie i Pasłęku. Limity miejsc określane corocznie przez KGOHP jednostkom podległym WMWKOHP wynosiły (łącznie):

- w 2017 r. 1205 uczestników, w tym 235 stacjonarnych i 970 niestacjonarnych,
- w 2018 r. 1205 uczestników, w tym 235 stacjonarnych i 970 niestacjonarnych,
- w 2019 r. 1300 uczestników, w tym 215 stacjonarnych i 1085 niestacjonarnych,
- w 2020 r. 1282 uczestników, w tym 175 stacjonarnych i 1107 niestacjonarnych,
- w 2021 r. 1225 uczestników, w tym 170 stacjonarnych i 1055 niestacjonarnych,
- w 2022 r. (do 30 czerwca) 1225 uczestników, w tym 160 stacjonarnych i 1065 niestacjonarnych.

Jednostki te łącznie objęły kształceniem i wychowaniem (wielkości uśrednione):

- w 2017 r. 1258 uczestników, w tym 228 stacjonarnych i 1030 niestacjonarnych,
- w 2018 r. 1289 uczestników, w tym 227 stacjonarnych i 1062 niestacjonarnych,
- w 2019 r. 1320 uczestników, w tym 198 stacjonarnych i 1122 niestacjonarnych,
- w 2020 r. 1270 uczestników, w tym 173 stacjonarnych i 1097 niestacjonarnych,
- w 2021 r. 1215 uczestników, w tym 166 stacjonarnych i 1049 niestacjonarnych,
- w 2022 r. (do 30 czerwca) 1224 uczestników, w tym 156 stacjonarnych i 1068 niestacjonarnych.

Limity miejsc dla Ośrodka Szkolenia i Wychowania w Mrągowie (dalej: OSiW w Mrągowie) wynosiły:

- w 2017 r. 110 uczestników, w tym 65 stacjonarnych i 45 niestacjonarnych,
- w 2018 r. 110 uczestników, w tym 65 stacjonarnych i 45 niestacjonarnych,
- w 2019 r. 110 uczestników, w tym 65 stacjonarnych i 45 niestacjonarnych,
- w 2020 r. 104 uczestników, w tym 65 stacjonarnych i 39 niestacjonarnych,
- w 2021 r. 83 uczestników, w tym 63 stacjonarnych i 20 niestacjonarnych,
- w 2022 r. (do 30 czerwca) 90 uczestników, w tym 60 stacjonarnych i 30 niestacjonarnych.

OSiW w Mrągowie kształceniem i wychowaniem objął (wielkości uśrednione):

- w 2017 r. 115 uczestników, w tym 63 stacjonarnych i 52 niestacjonarnych,
- w 2018 r. 112 uczestników, w tym 64 stacjonarnych i 48 niestacjonarnych,
- w 2019 r. 109 uczestników, w tym 63 stacjonarnych i 46 niestacjonarnych,
- w 2020 r. 102 uczestników, w tym 61 stacjonarnych i 41 niestacjonarnych,
- w 2021 r. 88 uczestników, w tym 61 stacjonarnych i 27 niestacjonarnych,
- w 2022 r. (do 30 czerwca) 83 uczestników, w tym 57 stacjonarnych i 26 niestacjonarnych.

Porównanie liczby miejsc wynikającej z przyznanych limitów za poszczególne lata objęte kontrolą wykazało istotne pomniejszenie (o 32%), na przestrzeni lat 2017-2022, limitów miejsc stacjonarnych w placówkach szkoleniowo-wychowawczych Warmińsko-Mazurskiej Wojewódzkiej Komendy Ochotniczych Hufców Pracy (z 235 do 160). W tym samym okresie zmniejszył się o 33% limit miejsc (z 45 do 30) dla uczestników na miejsca niestacjonarne w OSiW w Mrągowie. Na niezmienionym w zasadzie poziomie pozostawał w OSiW w Mrągowie limit miejsc i liczba przyjętych uczestników na miejsca z zakwaterowaniem.

Wojewódzki Komendant wyjaśnił m.in., że zmniejszenie limitów miejsc stacjonarnych w placówkach szkoleniowo-wychowawczych wynikało ze zmian standaryzacyjnych placówek opiekuńczo-wychowawczych, co spowodowało, że za zgodą KG OHP została przeprowadzona reorganizacja jednostek w OHP, w celu dostosowania do reformy oświatowej. Środowiskowy Hufiec Pracy w Elblągu został przekształcony w Hufiec Pracy, wygaszono jego działalność stacjonarną i zmniejszono o 60 liczbę miejsc stacjonarnych w województwie. Z kolei zmniejszenie limitu miejsc uczestników niestacjonarnych w OSiW w Mrągowie wynikało z faktu, że ta grupa uczestników pochodziła z najbliższego otoczenia jednostki, a że miasto Mrągowo nie należy do ludnościowo zbyt liczebnego, należało dostosować potencjał miejsc niestacjonarnych do rzeczywistego zapotrzebowania środowiskowego, mając na uwadze specyfikę kształcenia młodzieży na poziomie branżowym w ramach obowiązujących warunków w Mrągowie.

Przy piśmie z dnia 6 maja 2020 r. Nr WMWK.ZWK.ZKiW.600.05.02.2022 Wojewódzki Komendant w Olsztynie rozesał do podległych jednostek Regulamin rekrutacji do jednostek opiekuńczo-wychowawczych Ochotniczych Hufców Pracy na rok szkolny 2020/21. Taki regulamin rozesał również na rok szkolny 2021/22 przy piśmie z dnia 18 marca 2021 r.

Według sprawozdania z realizacji rekrutacji WMWKOHP na rok szkolny 2020/2021, rekrutacji dokonano na wolne 382 miejsca i przyjęto ogółem 382 uczestników. Wykonano plan rekrutacji w 100%. Na miejsca niestacjonarne przyjęto 332 uczestników, a na miejsca stacjonarne 50. Wszyscy nowo zrekrutowani uczestnicy spełnili kryteria

kwalifikacyjne, umożliwiające kształcenie w jednostkach opiekuńczo-wychowawczych OHP, zgodnie z wytycznymi Regulaminu rekrutacji do jednostek opiekuńczo-wychowawczych Ochotniczych Hufców Pracy na rok szkolny 2020/21. Wśród nowoprzyjętych uczestników 46% stanowiły dziewczęta. Ze środowisk wiejskich pochodziło 48% uczestników, a 22% zrekrutowanych uczestników nie posiadało ukończonego wykształcenia podstawowego.

Według sprawozdania z realizacji rekrutacji WMWKOHP na rok szkolny 2021/2022 dokonano rekrutacji na wolnych 519 miejsc i przyjęto ogółem 535 uczestników. Wykonano plan rekrutacji w 103%. Na miejsca stacjonarne planowano przyjąć 72 i przyjęto 72 uczestników, a na miejsca niestacjonarne planowano przyjąć 447 uczestników, a przyjęto 463 (104%). Z uwagi na to, że w Mrągowie nie została utworzona szkoła podstawowa dla dorosłych, kandydatów, którzy złożyli dokumenty do siódmej i ósmej klasy szkoły podstawowej poinformowano o możliwości kształcenia w OSiW w Pasłęku.

Według ww. sprawozdań z realizacji rekrutacji WMWKOHP na rok szkolny 2020/2021, w OSiW w Mrągowie dokonano rekrutacji na wolne 17 miejsc stacjonarnych i przyjęto uczestników na te miejsca. Nie planowano na ten rok naboru na miejsca niestacjonarne. Natomiast na rok szkolny 2021/2022 w OSiW w Mrągowie dokonano rekrutacji na wolne 54 miejsca, w tym na miejsca stacjonarne planowano przyjęcie 29 uczestników i tyłu przyjęto, a na miejsca niestacjonarne planowano przyjęcie 25 uczestników i również tyłu przyjęto.

Analiza indywidualnej dokumentacji poszczególnych nowoprzyjętych do OSiW w Mrągowie uczestników na rok szkolny 2020/21 i na rok szkolny 2021/2022 wykazała, że spełnili oni ustawowe kryteria kwalifikacyjne umożliwiające kształcenie w jednostkach opiekuńczo-wychowawczych OHP. Ustalono jednak, że w procesie tych rekrutacji nie wyegzekwowano od żadnego z kandydatów, którzy zostali zakwalifikowani na miejsce stacjonarne w OSiW w Mrągowie (od ich opiekunów prawnych) zaświadczeń o dochodach w rodzinie, wskazanych w regulaminach rekrutacyjnych jako wymagane dokumenty rekrutacyjne od kandydatów na miejsca z zakwaterowaniem.

Kierownik OSiW w Mrągowie podała w wyjaśnieniach m.in., że kandydatów informowano o konieczności dostarczenia tych zaświadczeń, jednakże problem w tym zakresie stanowi fakt, że „młodzież OHP pochodzi z rodzin o poważnych deficytach i w znacznej mierze sami rodzice nie są zainteresowani przyszłością swojego dziecka i gdyby nie wsparcie ośrodka młodzież ta zasilaby szeregi osób bezrobotnych, nie posiadających żadnych kwalifikacji zawodowych.

W latach 2017-2022 (do 30 czerwca) w placówkach szkoleniowo-wychowawczych WMWKOHP przyjęcia do OHP odmówiono pięciu kandydatom i było to spowodowane przyczynami formalnymi: dwóm kandydatom na miejsca stacjonarne odmówiono przyjęcia z powodu wieku powyżej 18 lat, a powodem odmów kandydatom na miejsca niestacjonarne (trzem) był za niski wiek (dotyczyło to dwóch kandydatów poniżej wymaganego wieku 15 lat) oraz brak obywatelstwa polskiego (jeden kandydat w 2021 r.).

Od 2022 r. do OHP zaczęto przyjmować, spełniających ogólne warunki, małoletnich uchodźców z Ukrainy. Według stanu na 25 listopada 2022 r. do placówek WMWKOHP przyjęto 10 uczestników będących uchodźcami z Ukrainy – trzech do Hufca Pracy w Ełku, pięciu do Hufca Pracy w Olsztynie oraz po jednym do Hufca Pracy w Piszku i OSiW w Mrągowie.

(akta kontroli str. 202-211, 579-583,819-874)

3.2. Analiza wykorzystania miejsc w internacie w OSiW w Mrągowie w latach 2017-2022 (do 30 czerwca), przeprowadzona na podstawie danych z siedmiu wybranych miesięcy²⁰, wykazała, że pomimo iż rekrutacje na miejsca niestacjonarne uzupełniają corocznie stan uczestników do pełnej obsady, to faktycznie internat tej placówki w znacznym stopniu nie jest wykorzystany. Na przykład, w grudniu 2017 r. na 59 uczestników przyjętych z zakwaterowaniem, z posiłków w internacie korzystało dziennie od 3 do 30 uczestników, tj. od 5% do 50% nominalnie zakwaterowanych. Należy przyjąć, że szacunkowo tylu też uczestników korzystało w tym miesiącu z noclegów w internacie²¹. W grudniu 2018 r. na 65 uczestników zakwalifikowanych na pobyt stacjonarny, z posiłków korzystało od 8 do 41 uczestników (od 12% do 63%), z noclegu natomiast od 4 do 11 uczestników (od 4% do 17%). W grudniu 2019 r. na 65 uczestników, z posiłków korzystało od 2 do 23 uczestników (od 3% do 35%), a z noclegu od 3 do 23 uczestników (od 5% do 35%). W grudniu 2020 r. na 66 uczestników, z posiłków korzystało od 2 do 7 uczestników (od 3% do 11%), a z noclegu w internacie od 2 do 7 uczestników (od 3% do 11%). W grudniu 2021 r. na 65 uczestników, z posiłków korzystało od 9 do 25 uczestników (od 14% do 38%), a z noclegu w internacie od 7 do 11 uczestników (od 11% do 17%). W czerwcu 2022 r. na 58 uczestników, z posiłków korzystało od 4 do 15 uczestników (od 7% do 26%), a z noclegu w internacie od 10 do 14 uczestników (od 17% do 24%). W październiku 2022 r. na 60 uczestników, z posiłków w internacie korzystało od 22 do 32 uczestników (od 37% do 53%), a z noclegu w internacie od 22 do 30 uczestników (od 3% do 50%).

Wykorzystanie w niskim stopniu bazy żywieniowej i noclegowej przez uczestników, pomimo zakwalifikowania ich na pobyt stacjonarny, kierownik OSiW w Mrągowie pani Katarzyna Markowicz-Korszun wyjaśniła tym, że uczestnicy przyjmowani są na pobyt z zakwaterowaniem zgodnie z limitem miejsc oraz ich prośbą zawartą w złożonym podaniu o przyjęcie, a później nie ma ona wpływu na to, czy przyjęty uczestnik faktycznie korzysta i internatu i żywienia, czy też nie. Podała też, że zgłaszała ustnie Wojewódzkiemu Komendantowi fakt niepełnego wykorzystania bazy noclegowej i żywieniowej w internacie OSiW w Mrągowie i otrzymała informację, że Wojewódzka Komenda zgłaszała do Komendy Głównej potrzebę zmniejszenia potencjału na miejsca z zakwaterowaniem.

Wojewódzki Komendant wyjaśnił natomiast m.in., że limit miejsc dla uczestników z zakwaterowaniem stanowi górną granicę możliwości obiektów do tego przystosowanych. Podał też, że: „na mocy obowiązujących przepisów zostało wprowadzone nauczanie w trybie zdalnym, mieszanym i rotacyjnym, które po modyfikacji zostało utrzymane w obowiązujących obecnie uregulowaniach MEN, co ma wpływ na dzienny stan kwaterunkowy”. Dodał też, że: „W przypadku części stacjonarnej duży wpływ na zmniejszenie dziennego wykorzystania miejsc kwaterunkowych internatu miała pandemia. Poza powyższymi należy również podnieść, że miejsca kwaterunkowe, jak i cały obiekt internatu OSiW Mrągowo, wymagał w tym okresie remontów. Częste awarie systemów powodowały wyłączenia go z pełnego użytkowania. Od 2018 r., dzięki wsparciu środkami remontowymi KGOHP, możliwe było sukcesywne podnoszenie stanu jakościowego kwaterunku i polepszenie warunków przebywania młodzieży w internacie”.

Zdaniem NIK ww. wyjaśnienia nie w pełni zasługują na uwzględnienie. Stan pandemii w Polsce trwał bowiem od 20 marca 2020 r. do 13 maja 2022 r. i faktycznie stwierdzone w tym czasie wykorzystanie bazy noclegowej przez uczestników było na

²⁰ Analizę przeprowadzono na podstawie zapisów w „Rejestrze żywności uczestników”, w „Drukach zapotrzebowania dziennego na żywność uczestników internatu” oraz w Książce raportów dyżurnego wychowawcy”.

²¹ Faktycznej liczby uczestników korzystających z zakwaterowania nie można było ustalić, gdyż zaginęła Książka raportów dyżurnych wychowawców obejmująca ten okres.

wyjątkowo niskim poziomie: od 3% do 11% w grudniu 2020 r. i od 11% do 17% w grudniu 2021 r. Kontrola NIK wykazała jednak, że również w innych okresach wykorzystanie bazy noclegowej było niskie: w grudniu 2018 r. był to od 4% do 17%, w grudniu 2019 r. od 5% do 35%, w czerwcu 2022 r. od 17% do 24%, zaś w październiku 2022 r. od 5% do 50%. Trzeba też wskazać, że przywołane w wyjaśnieniach Wojewódzkiego Komendanta prace remontowo-modernizacyjne niewątpliwie miały wpływ na wzrost komfortu zamieszkania uczestników, jednak z powodu ich wykonywania nie zmniejszono limitów przyjęć i corocznie rekrutowano uczestników w pełnych przyznanach limitach, a to oznacza, że określone w limitach miejsca do zakwaterowania były przygotowane dla uczestników w co najmniej podstawowym standardzie.

W trakcie analizy dokumentacji OSiW w Mrągowie za wybrane siedem miesięcy z lat 2017-2022, dotyczącej wykorzystania miejsc w internacie i liczby uczestników korzystających z wyżywienia, stwierdzono, że część dokumentacji z tego okresu zaginęła. Dotyczyło to „Książki raportów dyżurnych wychowawców” za grudzień 2017 r. oraz wystawianych przez dyżurnych wychowawców „Druków zapotrzebowania dziennego na wyżywienie uczestników internatu” za cały grudzień 2019 r. i za dzień 16 grudnia 2020 r. Ustalono też, że za niektóre miesiące oryginały wypełnionych przez wychowawców internatu w Mrągowie „Druków zapotrzebowania dziennego na wyżywienie uczestników internatu” przesłano do biura WMWKOHP w Olsztynie, np. za grudzień 2018 r. i za grudzień 2020 r. (bez egzemplarza za 16 grudnia 2020 r.).

W trakcie kontroli stwierdzono również, że w „Rejestrze żywionych uczestników”, w rubryce „Podpis uczestnika”, podpisy złożone były tylko w nielicznych przypadkach. Na przykład, za grudzień 2019 r. na 66 stacjonarnych uczestników podpisy złożyło 29, tj. 44%; za grudzień 2020 r. na 66 uczestników podpisy złożyło 7 (11%); za czerwiec 2022 r. na 58 uczestników podpisy złożyło 10 (17%). Natomiast za miesiące: grudzień 2017 r. (59 uczestników), grudzień 2018 r. (65 uczestników), grudzień 2021 r. (65 uczestników) w rubryce tej nie złożył podpisu żaden uczestnik.

W sprawie zaginięcia części dokumentacji dotyczącej żywienia i zakwaterowania uczestników, Kierownik OSiW w Mrągowie pani Katarzyna Markowicz-Korszun wyjaśniła, że nie wie jak to się stało, że te dokumenty zaginęły. Na pytanie, dlaczego część oryginałów „Druków zapotrzebowania dziennego na wyżywienie uczestników internatu” znalazło się w biurze WMWKOHP w Olsztynie odpowiedziała: „Tak naprawdę to nie wiemy, czy jest obowiązek wysyłania tych Druków, a nie otrzymałam nigdy informacji z Kom. Woj. w Olsztynie, że ich nie dostaliśmy i żeby dostać”. Odnośnie braku podpisów uczestników w „Rejestrze żywionych uczestników” w rubryce „Podpis uczestnika” podała, że jest to niedopatrzenie.

(akta kontroli str. 202-211, 499-500, 584-818, 875-886)

3.3. Roczny koszt utrzymania jednego uczestnika (bez wydatków remontowych i inwestycyjnych) w WMWKOHP w okresie objętym kontrolą kształtował się następująco:

- w 2017 r.: z zakwaterowaniem – 8 841 zł, bez zakwaterowania – 2 440 zł.
- w 2018 r.: z zakwaterowaniem – 8 481 zł, bez zakwaterowania – 2 418 zł.
- w 2019 r.: z zakwaterowaniem – 12 496 zł, bez zakwaterowania – 2 552 zł.
- w 2020 r.: z zakwaterowaniem – 13 817 zł, bez zakwaterowania – 2 905 zł.
- w 2021 r.: z zakwaterowaniem – 15 951 zł, bez zakwaterowania – 3 123 zł.
- w 2022 r. (do 30 VI): z zakwaterowaniem – 11 047 zł, bez zakwaterowania – 1 706 zł.

Z powyższych danych wynika, że koszt utrzymania uczestnika bez zakwaterowania ogółem w WMWKOHP w 2017 r. stanowił 28% kosztu utrzymania uczestnika

z zakwaterowaniem. W 2018 r. było to 29%, w 2019 r. - 20%, w 2021 r. - 21%, a w I połowie 2022 r. - 15%.

Roczny koszt utrzymania jednego uczestnika (bez wydatków remontowo-inwestycyjnych) w OSiW w Mrągowie kształtował się w okresie objętym kontrolą następująco:

- w 2017 r.: z zakwaterowaniem – 9 514 zł, bez zakwaterowania – 7 084 zł.
- w 2018 r.: z zakwaterowaniem – 8 762 zł, bez zakwaterowania – 6 344 zł.
- w 2019 r.: z zakwaterowaniem – 11 373 zł, bez zakwaterowania – 8 456 zł.
- w 2020 r.: z zakwaterowaniem – 11 426 zł, bez zakwaterowania – 9 725 zł.
- w 2021 r.: z zakwaterowaniem – 14 233 zł, bez zakwaterowania – 12 474 zł.
- w 2022 r. (do 30 VI): z zakwaterowaniem – 10 251 zł, bez zakwaterowania – 9 206 zł.

Oznacza to, że koszt utrzymania uczestnika bez zakwaterowania w OSiW w Mrągowie w 2017 r. stanowił 74% kosztu utrzymania uczestnika z zakwaterowaniem. W 2018 r. było to 72%, w 2019 r. - 74%, w 2021 r. - 88%, a w pierwszej połowie 2022 r. - 90%. Roczny koszt utrzymania jednego uczestnika łącznie w Hufcach²² w Braniewie, Elblągu, Elku, Olecku, Olsztynie i Pieszku (bez wydatków remontowych i inwestycyjnych), w 2017 r. wyniósł 1 922 zł, w 2018 r. było to 2 173 zł, w 2019 r. – 2 092 zł, w 2020 r. – 2 401 zł, w 2021 r. – 2 792 zł i w pierwszej połowie 2022 r. – 1 405 zł. Kwoty te w poszczególnych latach objętych kontrolą NIK stanowiły odpowiednio 27%, 34%, 25%, 25%, 22% i 15% kosztu utrzymania jednego uczestnika bez zakwaterowania w OSiW w Mrągowie.

(akta kontroli str. 887-890)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Analiza wykorzystania miejsc w internacie oraz bazy żywieniowej w OSiW w Mrągowie przeprowadzona na podstawie danych w „Rejestrze żywionych uczestników”, „Druków zapotrzebowania dziennego na wyżywienie uczestników internatu”, a także w „Książki raportów dyżurnego wychowawcy” wykazała, że pomimo iż rekrutacje uzupełniają corocznie stan uczestników stacjonarnych w zasadzie do pełnej obsady, to faktycznie internat oraz baza żywieniowa tej placówki w znacznym stopniu nie są wykorzystane (szczegółowy opis w sekcji „Opis stanu faktycznego”, w punkcie 3.1).
2. W OSiW w Mrągowie kontrola dokumentacji dotyczącej żywienia i zakwaterowania uczestników wykazała nierzetelność w zakresie jej prowadzenia i przechowywania. Ustalono bowiem, że część tych dokumentów zaginęła, a niektóre z nich w oryginałach, ale tylko za niektóre okresy, przekazano do biura WMWKOHP w Olsztynie i tam są przechowywane. Stwierdzono również braki podpisów uczestników w „Rejestrze żywionych uczestników” w rubryce „Podpis uczestnika” (szczegółowy opis w sekcji „Opis stanu faktycznego”, w punkcie 3.2).

OCENA CZĄSTKOWA

W corocznych naborach w WMWKOHP uczestnicy rekrutowani byli na miejsca stacjonarne i niestacjonarne w ramach limitów ustalonych przez KGOHP. W objętym kontrolą okresie, głównie w wyniku zmian standaryzacyjnych placówek opiekuńczo-wychowawczych, o 32% zmniejszył się limit miejsc stacjonarnych w placówkach szkoleniowo-wychowawczych WMWKOHP, a w OSiW w Mrągowie zmniejszył się limit miejsc niestacjonarnych. Rekrutacje w jednostkach podległych Wojewódzkiemu Komendantowi przeprowadzono zgodnie z corocznymi wytycznymi KGOHP oraz WMWKOHP. Przyjmowani uczestnicy spełniali kryteria ustawowe oraz ustalone

²² Hufce przyjmują uczestników bez zakwaterowania.

w regulaminach rekrutacji. Odnotowania wymaga fakt, że w 2022 r. w szeregi uczestników OHP zaczęto przyjmować, spełniających ogólne warunki, małoletnich uchodźców z Ukrainy. Niski była jednak stopień wykorzystania bazy żywieniowo-noclegowej w OSiW w Mrągowie, pomimo iż limity miejsc stacjonarnych w tej jednostce zostały w całości obsadzone. W jednostce tej stwierdzono również przypadki nierzetelności w zakresie prowadzenia i przechowywania dokumentacji dotyczącej żywienia i zakwaterowania uczestników.

OBSZAR

4. Sprawowanie nadzoru nad gospodarką finansową podległych jednostek

Opis stanu faktycznego

4.1. Według danych przedłożonych przez starszego specjalistę ds. kontroli i skarg WMWKOHP, w latach 2017-2022 (I półrocze) planowano wykonanie 87 kontroli wewnętrznych w jednostkach organizacyjnych podległych Wojewódzkiemu Komendantowi, z tego w 2017 r. – 16 kontroli, w latach 2018, 2019, 2020 i 2021 – po 14, a w 2022 r. – 15. W okresie objętym kontrolą wykonano natomiast łącznie 122 kontrole (140% planowanych), z tego w 2017 r. – 65 kontroli (406% planu), w 2018 r. – 18 (129% planu), w 2019 r. – 15 (107% planu), w 2020 r. – 4 (29% planu), w 2021 r. – 7 (50% planu), i w I półroczu 2022 r. – 13 kontroli (87% planu rocznego). Część kontroli, w zakresie prawidłowości refundacji wynagrodzeń pracowników młodocianych, przeprowadzono (z udziałem specjalisty ds. refundacji) u pracodawców. W 2017 r. przeprowadzono 58 takich kontroli (89% wszystkich kontroli z tego roku), w 2018 r. – osiem (13%), w 2019 r. – jedną (7%), w 2020 r. – jedną (25%), w 2021 r. – pięć (71%) i w 2022 r. – pięć (38%). Pozostałe kontrole w podległych jednostkach prowadzone były głównie w zakresie: organizacji i zarządzania, przechowywania dokumentów zawierających dane osobowe, prowadzenia dokumentacji pracowniczej, weryfikacji informacji o sugerowanych nieprawidłowościach, przeglądu kadrowego, skarg na zachowanie wychowawców, skarg na nieprawidłowości w zakresie działania jednostek, prawidłowości wykorzystania zwolnienia lekarskiego, przeciwdziałania mobbingowi, monitorowania losów absolwentów OHP. W wyniku ustaleń przeprowadzonych kontroli wydawane były stosowne zalecenia.

(akta kontroli str. 891-917)

4.2. W latach 2017- 2022 (do 30 czerwca) w WMWKOHP przeprowadzonych zostało ogółem 65 kontroli zewnętrznych, z tego: 36 (56,3%) kontroli przeprowadziły organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Pozostałe kontrole przeprowadziły: kuratoria oświaty i wychowania - 12, NIK - 4, Państwowa Inspekcja Pracy - 3 oraz Archiwum Państwowe i Rzecznik Praw Dziecka - po 2. Po jednej kontroli przeprowadziły: Państwowa Straż Pożarna; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Spraw Socjalnych; Administracja Skarbowa; Zakład Ubezpieczeń Społecznych; Warmińsko-Mazurski Inspektor Ochrony Środowiska oraz Urząd Miasta w Olsztynie w zakresie zarządzania kryzysowego.

W wyniku swoich ustaleń organy kontroli w 51 przypadkach (79,7% kontroli) nie wydały żadnych zaleceń pokontrolnych, a wydane w wyniku pozostałych 14 kontroli zalecenia zostały wykonane.

Spośród 65 kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych WMWKOHP, w OSiW w Mrągowie przeprowadzono 18 (27,7%) kontroli. Po jednej kontroli w tej jednostce przeprowadziły Państwowa Straż Pożarna, Państwowa Inspekcja Pracy i Rzecznik Praw Dziecka. Pozostałe 15 to kontrole sanitarne, z których 13 (87,7%) zakończyło się brakiem zaleceń. Wydane po dwóch pozostałych kontrolach sanitarnych zalecenia dotyczyły natomiast zapewnienia należytego stanu techniczno-sanitarnego klatki schodowej, ścian korytarza, ścian i sufitów

w pomieszczeniach kuchni, nawierzchni dróg na terenie ośrodka oraz zapewnienia dostatecznej liczby regałów z zamknięciami do przetrzymywania naczyń. Wszystkie te zalecenia wykonano.

W przypadku kontroli przeprowadzonej przez pracowników Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniach 16-19 kwietnia 2019 r., WMWKOHP złożyła w tej sprawie 4 listopada 2019 r. wyjaśnienia skierowane do dyrektora wykonawczego ds. wychowania i współpracy międzynarodowej w MRPiPS.

W czerwcu 2017 r. w OSiW w Mrągowie kontrolę przeprowadzili pracownicy Rzecznika Praw Dziecka w zakresie organizacji wypoczynku wakacyjnego. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

(akta kontroli str. 918-969)

4.3. Skargi i wnioski dotyczące wszystkich jednostek organizacyjnych WMWKOHP rejestrowane były w rejestrze skarg i wniosków prowadzonym w biurze WMWKOHP w Olsztynie. W latach 2017-2022 (do 30 czerwca) zarejestrowano łącznie 14 skarg, z tego dziewięć dotyczyło OSiW w Pasłęku, dwie OSiW w Mrągowie i po jednej Hufca Pracy w Olsztynie, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Olsztynie oraz Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Elblągu.

Spośród dziewięciu skarg dotyczących OSiW w Pasłęku osiem wniesionych było przez lokatora mieszkania zakładowego zlokalizowanego w OSiW w Pasłęku. Rezultatem dwóch z tych skarg, sugerujących niewłaściwe zachowanie się wychowawcy w stosunku do uczestników, było skierowanie przez wychowawców spraw na drogę sądową za zniesławienie. Pozostałe skargi tego lokatora wynikały z konfliktu pomiędzy lokatorem a kierownictwem OSiW w Pasłęku.

W dniu 18 marca 2019 r. do WMWKOHP, za pośrednictwem KGOHP, wpłynęła skarga byłej pracownicy OSiW w Mrągowie. W piśmie KGOHP zawarto prośbę o wnikliwe wyjaśnienie sprawy oraz o przedstawienie informacji o podjętych w tej sprawie decyzjach. W skardze była pracownica OSiW w Mrągowie zarzuciła kilku obecnym pracownikom OSiW w Mrągowie, że wykorzystywali kuchnię OSiW do prywatnych celów, poprzez wykorzystywanie jej potencjału do przygotowania potraw na własne potrzeby. Wojewódzki Komendant, w celu wyjaśnienia sprawy powołał zespół, w którego skład wszedł radca prawny WMWKOHP oraz starszy specjalista ds. kontroli i skarg. Zespół pobrał od wymienionych w skardze pracowników oświadczenia, w których pracownicy ci nie przyznali się do zarzutów stawianych w skardze byłej pracownicy. Niektórzy z nich przyznali tylko, że incydentalnie skorzystali z resztek jedzenia, które i tak trzeba by było utylizować. Na podstawie tych oświadczeń starszy specjalista ds. kontroli i skarg przygotował odpowiedź dla KGOHP, którą podpisał Wojewódzki Komendant. Pismem tym (nr WMWK.KS.081.8.2019 z 21 marca 2019 r.) poinformowano KGOHP m.in., że osoby wymienione w treści skargi „nie potwierdziły stawianych im oskarżeń, zdecydowanie im zaprzeczając. W zakresie działalności komercyjnej, jaką świadczyło OSiW w Mrągowie, faktycznie jako pracownikom OSiW, zdarzyło się skorzystać z propozycji skierowanej do odbiorców zewnętrznych na usługi cateringowe, ponosząc jednak koszty ich realizacji. W marginalnych przypadkach wytworzenie produktu gotowego zrealizowano z własnych (zakupionych i przyniesionych przez pracownika) składników, przy okazji realizacji planowej produkcji komercyjnej za zgodą kierownika jednostki. Należy zauważyć, że osobą wnoszącą skargę jest była pracownica kuchni OSiW OHP w Mrągowie, z którą rozwiązano stosunek pracy w wyniku kradzieży przetworzonych produktów żywnościowych, jakiej dopuściła się w dniu 28.02.2019 roku”. Na koniec pisma, skierowanego do KGOHP, Wojewódzki Komendant stwierdził: „Pomimo niepotwierdzenia zarzutów o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu kuchni OSiW OHP w Mrągowie, poleciłem wzmożenie nadzoru nad realizacją usług

komercyjnych, a także odpowiedzialnością pracowników funkcyjnych”. Wystanie pisma zakończyło postępowanie w tej sprawie w WMWKOHP

(akta kontroli str. 970-991)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą NIK w WMWKOHP liczba zrealizowanych kontroli wewnętrznych była wyższa o 40% od liczby kontroli planowanych. Kontrole te dotyczyły najczęściej refundacji wynagrodzeń pracowników młodocianych, organizacji i zarządzania w podległych Wojewódzkiemu Komendantowi jednostkach, rozpatrywania wniesionych skarg. Wśród kontroli zewnętrznych najwięcej (56%) przeprowadziły organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zalecenia kontroli zewnętrznych wykonano informując o tym podmioty kontrolujące.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. W protokołach potwierdzających przebieg postępowań o zamówienia publiczne na roboty budowlane rzetelnie prezentować szacunkowe wartości zamówień.
2. Wewnętrzne przepisy dotyczące procedury dokonywania wydatków publicznych doprecyzować tak, aby określały one, czy i w jakim zakresie odnoszą się do PZP oraz tak, aby ich regulacje dotyczące zamówień publicznych, w których nie ma obowiązku stosowania PZP, jednoznacznie wskazywały kryteria stosowanych trybów, a także określały zasady dokumentowania podejmowanych czynności.
3. Podjąć działania mające na celu wykorzystanie dla potrzeb działalności ustawowej OHP wyodrębnionego lokalu, tzw. „pomieszczenia hotelowego” z wyposażeniem, będącego w dyspozycji OSiW w Mragowie.
4. Udostępniane do wynajęcia składniki mienia Skarbu Państwa, będącego w dyspozycji WMWKOHP, przekazywać najemcom na podstawie umów określających warunki najmu oraz po spisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego.
5. Dokonać aktualizacji ewidencji mienia WMWKOHP o składniki pominięte w trakcie spisu inwentaryzacyjnego w 2021 r., ujawnione w trakcie oględzin NIK oraz wyjaśnić zaginięcie składnika mienia w narzędziowni OSiW w Mragowie.
6. Przeprowadzić analizę zasadności utrzymywania dotychczasowej liczby miejsc stacjonarnych w OSiW w Mragowie, biorąc pod uwagę znaczny stopień faktycznego niewykorzystania bazy noclegowej i żywieniowej tej placówki.
7. Podjąć działania mające na celu zapewnienie prawidłowego prowadzenia i przechowywania w OSiW w Mragowie dokumentacji dotyczącej żywienia i zakwaterowania uczestników.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, 13 stycznia 2023 r.

Kontroler
Andrzej Zyśk
Doradca prawny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie
Dyrektor
Piotr Górny

.....
podpis

.....
podpis